

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

12 december 2003

HOORZITTING

**met de Vlaamse Jeugdraad
betreffende de geplande activiteiten voor 2004
en eventuele suggesties ten aanzien van het beleid**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door de heer Herman Lauwers**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jo Vermeulen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, mevrouw Ilse Van Eetvelde, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Karlos Callens, Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Bob Verstraete ;

de heer Wilfried Aers, mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Hilde De Lobel ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert Vanleenhove ;

de heren Jozef Browaeys, André Denys, Jacques Devolder, Paul Wille ;

de heren Julien Librecht, Felix Strackx, Miel Verrijken ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Jan Roegiers.

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting door mevrouw Leen Vanderhulst, voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad	4
2. Toelichting door de heer Steven Wouters, coördinator Vlaamse Jeugdraad	5
3. Vragen door de commissieleden en antwoorden door de sprekers	6

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport organiseerde op 6 november 2003 een hoorzitting met de Vlaamse Jeugdraad betreffende de geplande activiteiten voor 2004, en eventuele suggesties ten aanzien van het beleid.

1. Toelichting door mevrouw Leen Vanderhulst, voorzitter van de Vlaamse Jeugdraad

De heer Jo Vermeulen, voorzitter : Aan de orde is de hoorzitting met vertegenwoordigers van de Vlaamse Jeugdraad betreffende de geplande activiteiten voor 2004 en eventuele suggesties ten aanzien van het beleid. Mevrouw Leen Vanderhulst heeft het woord.

Mevrouw Leen Vanderhulst : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de beleidsbrief begint met het zinnetje 'Regeren is achteruitzien'. Wij hopen dat het ook vooruitzien wordt, zo niet is het voor de jongeren een bedroevende zaak.

We zullen eerst de realisaties van nabij bekijken. Wij hebben dikwijls het woord kunnen voeren in dit parlement tijdens de afgelopen legislatuur. Er is veel wetgevend werk verricht door de twee opeenvolgende ministers van Cultuur, dat ook kwalitatief een pluim verdient. Wij danken de minister voor dat goede werk. Wij zijn dus best tevreden met het jeugdbeleid van de afgelopen 4 jaar.

Wij hebben wel enige kanttekeningen bij de beleidsbrief voor de periode die nog voor ons ligt. De beleidsbrief blinkt niet uit door duidelijkheid. Wij twijfelen er niet aan dat het jeugdwerk ter harte wordt genomen, maar wij hebben vragen bij de doelstellingen. Ze zijn moeilijk in te schatten, noch naar de letter noch naar de geest. Dat is een spijtige zaak, de beleidsbrief is immers het instrument van de minister om in het parlement steun voor zijn beleid te vinden. Verder vinden wij het vreemd dat een minister vol lof schrijft over zijn eigen beleidsbrief. Eigen lof is bedenkelijk. Beide ministers spreken weinig erkenning uit voor de mensen die hen hebben omringd. Ik denk speciaal aan de jeugdwerksector. Zonder hen was het nochtans niet gelukt.

De verwezenlijkingen die in de beleidsbrief worden aangehaald, staan ook in ons advies van de maand september. Er stonden toen ook kritische bedenkingen in dat advies, die ik nu niet herhaal. Het is goed dat advies door te nemen om een vol-

ledig beeld van de evaluatie van het beleid te krijgen.

Over de realisaties van het jeugdwerkbeleidsplan blijft de minister opvallend discreet. De toenmalige minister zal dat hebben ingeschat toen hij met zijn jeugdbeleidsplan naar buiten kwam. In zijn inleiding staat dat de belangrijkste verdienste van het plan erin bestaat dat het er is. Er is echter weinig mee gebeurd, het is een gemiste kans. Wij rekenen op de volgende legislatuur om een gezamenlijke visie te ontwikkelen en werk te maken van een geïntegreerd jeugdbeleid. De hele Vlaamse regering is hiervoor verantwoordelijk. In december zullen wij een advies afleveren met meer details.

Wij willen nu wat dieper ingaan op de financiën. Het budget is de voorbije legislatuur aanzienlijk verhoogd – dat is een goede zaak – , maar het is niet meer dan billijk. Nu het landelijk erkend jeugdwerk aan zijn eerste planperiode begint, blijkt dat het budget veel te weinig is toegenomen.

De minister stelde op zijn persconferentie van 25 september een aantal cijfers voor. Hij heeft inderdaad inspanningen geleverd, maar toch willen we ons advies over de begroting Jeugd naast de cijfers voor 2004 leggen. In tegenstelling tot wat de minister zegt, is het landelijk erkend jeugdwerk er niet op vooruitgegaan. Het decreet wilde de kwaliteit van de organisatie verbeteren, en daarvoor zou geld worden vrijgemaakt. Verder werden de middelen herverdeeld, want sommige organisaties vielen terug op 80 percent van hun vroegere subsidies. Er is dus een herverdeling doorgevoerd, maar de verhoging is er niet gekomen.

De adviescommissie en de afdeling Jeugd en Sport hebben zeer hard gewerkt aan hun adviezen. Sommige organisaties hebben vragen bij de impact van het preadvies en het antwoord op het definitieve advies : ze weten niet of ze het goed hebben aangepakt. Ze appreciëren dat de adviescommissie flexibel heeft gereageerd en rekening heeft gehouden met het feit dat het de eerste keer was dat een beleidsnota werd ingediend.

In ons advies stellen we dat het bedrag dat nodig is voor het landelijk erkend jeugdwerk kan worden bepaald door de adviescommissie, die vaststelt hoeveel geld elke beleidsnota of elk project dat is ingediend op basis van het decreet over het jeugdbeleid waard is.

De adviescommissie is uitgegaan van een realistisch begrotingsbedrag, en niet van de voorliggende beleidsnota's. Vorig jaar was 18.421.000 euro uitge-

trokken voor het landelijk erkend jeugdwerk. Dat bedrag moet worden verminderd met de subsidies voor organisaties die ondertussen zijn terechtgekomen in de sector van de participatie en de communicatie. Die organisaties werden verhuisd naar een ander hoofdstuk en hebben hun middelen meegenomen. Bijgevolg moet 724.982 euro van het bedrag worden afgetrokken. Ook het bedrag voor alles wat onder jeugdtoerisme valt, moet worden afgetrokken, want jeugdtoerisme verhuist naar het decreet over de jeugdverblijfcentra. Het gaat over 711.007 euro.

Op die manier komen we uit op 16.985.001 euro. Bij dat basisbedrag moeten we een aantal bedragen optellen. Het landelijk jeugdwerk heeft steeds een beroep kunnen doen op gedetacheerde leerkrachten. De regeling terzake is veranderd, maar de betrokken 46 personeelsleden werken nog steeds voor het landelijk erkend jeugdwerk en zijn daar ook nodig. Een financiële vertaling is nodig. In het verleden betaalde de minister 45.000 euro per gedetacheerde. We nemen dat bedrag over en tellen daarom 2.070.000 euro bij ons basisbedrag. De volledige loonkosten van die mensen moeten immers worden betaald uit de enveloppe.

Ook via de enveloppe moeten alle internationale projecten, of de A-projecten, worden betaald. In 2002 werd daarvoor 90.469 euro uitgetrokken. Ook dat bedrag tellen we bij ons basisbedrag op. Ook de experimentele projecten moeten uit de enveloppe worden gefinancierd. In 2002 ontving een vereniging daarvoor 18.600 euro. Ook dat bedrag voegen we aan het basisbedrag toe. We moeten ook een indexering toepassen van 1,5 percent ten opzichte van 2003. Dat komt neer op een bedrag van 254.775 euro dat moet worden opgeteld bij het basisbedrag.

Alles bij elkaar opgeteld komen we uit op 19.418.845 euro. Op dat bedrag heeft de sector recht. In feite moet ook nog rekening worden gehouden met de door het decreet verwachte groei.

Het verschil tussen dat bedrag en wat nu in de begroting werd ingeschreven, bedraagt dus 1.161.845 euro. We interpreteren dit verschil als een budgetverlaging voor het landelijk jeugdwerk. Dat is een gemiste kans. We zijn ons bewust van de conjunctuurschommelingen en van de vele budgetverhogingen die er tijdens deze legislatuur al zijn geweest, maar we hebben toch een wat wrang gevoel, want ons was meer beloofd. Het landelijk jeugdwerk is trouwens niet alleen een verantwoordelijkheid voor de minister van Jeugd. We hebben ons advies over de begroting Jeugd aan alle democrati-

sche partijen voorgesteld en iedereen kon zich toen achter onze wensen scharen. Het is jammer dat het in de praktijk anders is uitgedraaid.

2. Toelichting door de heer Steven Wouters, coördinator Vlaamse Jeugdraad

De heer Jo Vermeulen, voorzitter : De heer Steven Wouters heeft het woord.

De heer Steven Wouters : We willen ook vooruitzien en een paar suggesties doen, want deze legislatuur is nog niet voorbij.

Een aantal zaken werden reeds op het goede spoor gezet, maar moeten nog wat worden aangezwengeld. We denken aan het recent ingediende ontwerp van decreet op jeugdtoerisme. We hopen dat er snel werk van wordt gemaakt in overleg met de betrokkenen. We hebben er vertrouwen in. Enkele decreten moeten verder worden uitgevoerd, onder meer het decreet inzake jeugdbeleid. De subsidieovereenkomsten moeten nog worden onderhandeld tussen de afdeling en de organisaties. We merken ongerustheid in de sector. Ik roep het Vlaams Parlement en de minister op om rekening te houden met de organisaties, en duidelijkheid te scheppen over hun begroting, budgettoekenning, beleidsplan en doelstellingen. De organisaties zouden graag weten waarin ze gewaardeerd worden en waarin niet. Dat mag niet bepalend zijn voor de huidige enveloppefinanciering. De organisaties krijgen daarmee vrij veel ruimte om hun budget te besteden. De drie grote decreten moeten worden opgevolgd, ver doorgedreven communicatie is een prioriteit.

De decreten moeten tijdens deze legislatuur nog worden geëvalueerd in samenwerking met de kabinetten, de administratie, de adviescommissie, het steunpunt en de Jeugdraad. Deze minister heeft het hele proces niet meegemaakt. Dat maakt de evaluatie des te belangrijker.

We zijn ongerust over de timing van het decreet op de herverdeling van de DAC'ers in het jeugdwerk. Er wordt hard aan gewerkt en ons advies van april werd opgevolgd, maar de procedure is nog niet rond. We hopen dat dit lukt voor de zomer van 2004. Ik roep de Vlaamse regering daartoe op.

Het zou interessant zijn om overlegplatforms op te starten tussen de federale en de Vlaamse overheid. Er zijn nog leemtes. Bijvoorbeeld : de cel Wetsmatiging op Vlaams niveau en de deregulering van staatssecretaris Van Quickenborne moeten op el-

kaar worden afgestemd. We hopen dat minister Van Grembergen deze twee zaken kan samenbrengen. Daar moet over het vrijwilligerswerk worden gepraat. Als er niks mee gebeurt, moeten we dit blijven aankaarten.

De Jeugdraad is ook bezig met het jeugdsanctierecht en de jeugdhulpverlening. We doen een oproep aan de minister van Jeugd om de federale en Vlaamse instanties samen te brengen.

Voor de minister van Jeugd is het legitiem om aan federaal minister Onkelinx en Vlaams minister Byttebier te vragen het beleid op elkaar af te stemmen.

Minister Byttebier werkt momenteel aan een decreet over het rechtsstatuut van minderjarigen in de hulpverlening. Dit is volgens ons een goed decreet, maar als er geen federale vertaling is, blijft het een lege doos. Daarom is voor het jeugdbeleid meer afstemming tussen de Vlaamse en de federale overheid echt nodig. We verwachten van minister Van Grembergen dat hij hiertoe stappen onderneemt.

Op 13 maart 2004 organiseert de Vlaamse Jeugdraad in dit heiligdom van de democratie voor de tweede keer een congres, met name 'Klets !'. Hiervoor worden veel jongeren uitgenodigd, maar ook de leden van de commissie willen we expliciet uitnodigen.

De Jeugdraad is gestart met een brede bevraging bij jongeren. Het gaat dan niet alleen om de jongeren die we doorgaans bereiken, de middenklassejongeren, maar om een heel divers publiek. We vragen wat zij verwachten van het beleid. Het is dan aan ons om de uitsplitsing te maken tussen de federale, lokale, Europese en Vlaamse overheid.

Voor die bevraging werken we samen met vijf sociale scholen. In het kader van stages of projectwerken sturen zij studenten uit om met groepen van jongeren gesprekken te voeren. De resultaten vertalen we naar een memorandum voor de nieuwe Vlaamse regering.

Op 13 maart 2004 wordt de inhoud van het memorandum voorgesteld en willen we jongeren met politici laten discussiëren. Zijn de vragen van jongeren haalbaar? Waarom wel of waarom niet? Het is belangrijk dat politici hun mening vertellen aan jongeren en zeggen waar ze wel of niet achter staan. Dames en heren, ik doe een warme oproep om 13 maart 2004 vrij te houden in uw agenda.

We doen een brede bevraging, dan zijn we gelegitimeerd door de jongeren in Vlaanderen om de komende 5 jaar werk te maken van het memorandum.

3. Vragen door de commissieleden en antwoorden door de sprekers

De voorzitter : Ik dank de twee sprekers. De heer Bart De Smet heeft het woord.

De heer Bart De Smet : Mijnheer de voorzitter, eens te meer is gebleken dat het bezoek van de Vlaamse Jeugdraad aan de commissie – om hun plannen voor het komende werkjaar te verduidelijken – ook voor ons een leidraad kan zijn.

Er werd verwezen naar de Vlaamse regelgeving. Mijnheer Wouters, hebt u het aanvoelen dat daar wordt aan gewerkt?

Voor het landelijk jeugdwerk is de rekenoefening gemaakt. De voorzitter verwijst daarbij naar de bespreking van de begroting. Mijnheer Wouters, hebt u al vernomen dat het moeilijk wordt om te voldoen aan de kwalitatieve eisen en voorwaarden voor het landelijk erkend jeugdwerk, in het licht van het voorliggende financieel overzicht?

De heer Jo Vermeulen, voorzitter : De heer Herman Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers : Mijnheer de voorzitter, in de berekening van de heer Wouters wordt de overname van de gedetacheerden verrekend. In welke mate gaat het effectief over de bestaande gedetacheerden die uit het onderwijs en in het jeugdwerk stappen? Dit is een zware loonkost, want het gaat om mensen met heel wat anciënniteit. Of zijn deze mensen terug naar het onderwijs gegaan en worden nieuwe krachten aangeworven? Dit maakt een verschil voor de berekening.

Ik denk dat het jeugdtoerisme in de commissie voor Toerisme zal worden besproken, en niet hier.

Dat is immers een onderdeel van het decreet op het sociaal toerisme.

De heer Jo Vermeulen, voorzitter : De heer Wouters heeft het woord.

De heer Steven Wouters : We hebben het gevoel dat de twee initiatieven, de aanstelling van een federale staatssecretaris en de oprichting van de cel Wetsmatiging, sterk gericht zijn op de bedrijven. Ik

trek het nut daarvan niet in twijfel, maar het middenveld, het sociaal-cultureel werk in zijn algemeenheid, verwacht ook wel wat initiatieven.

Wel zijn we al ontvangen door de cel Wetsmatiging, en we hebben onszelf uitgenodigd bij de heer Van Quickenborne. We kaarten het dus aan en ze zijn bereid om te luisteren. Ze willen ook wel iets doen met onze ideeën. Toch was de initiële bedoeling veel ruimer dan wat we nu hebben. Daardoor kan onvoldoende aandacht uitgaan naar vrijwilligers die te kampen hebben met overregulering. We hopen dan ook dat onze oproep door u wordt gesteund.

Mevrouw Vanderhulst heeft al gezegd dat de adviescommissie niet al te rigide is omgegaan met de financiële aspecten en met de kwaliteitseisen, aangezien het een eerste beleidsnota was. Als organisaties niet alles netjes hebben geformuleerd, maar de adviescommissie wel zag dat er goede bedoelingen achter zaten, dan werd vooral naar die goede bedoelingen gekeken, en niet zozeer naar de vormvereisten.

Dat de kwaliteitszorg veel meer in de organisatie moet worden geïmplementeerd, is voor het jeugdwerk een goede zaak. Het moet natuurlijk geen fetisj worden, want het jeugdwerk moet jeugdwerk blijven. Er zijn snelle wisselingen en er moet op de actualiteit kunnen worden ingespeeld.

Anderzijds is het belangrijk – en dat was een van de bedoelingen van het decreet – dat we daardoor ook kwaliteitsprocessen op gang konden brengen in onze sector. In het begin schrokken ze daar wat van, maar het zit wel goed, althans zolang het ten dienste staat van het jeugdwerk, en we niet omgekeerd in dienst van de kwaliteitszorg moeten gaan werken. Organisaties vinden dat zelf ook wel een goede zaak.

In verband met de detacheringen heeft de minister vorig jaar gesproken over de 15.000 euro voor de vier maanden opvang die nu lopen, van september tot december. In gesprekken tussendoor met de minister van Onderwijs en met haar kabinetsmedewerkers werd altijd het bedrag van 45.000 euro genoemd. We vonden het dan ook gerechtvaardigd dat bedrag in onze rekenoefening te hanteren, ook al klopt het dat door de stopzetting van het systeem van detachering, nu jonge krachten worden aangeworven.

We moeten ook toegeven dat het bedrag van 45.000 euro ruim is. Er zijn niet veel mensen in het jeugdwerk die zoveel verdienen. We willen zelfs

onze rekensom opnieuw maken met een bedrag van 40.000 of 35.000 euro, al wordt dat dan wat aan de lage kant. Dan nog hebben we echter het gevoel dat het niet volledig wordt gecompenseerd. De landelijk erkende jeugdverenigingen – hoofdstuk 9 – gaan er niet op vooruit.

Als de participatieorganisaties echter worden meegerekend, krijgen we een ander verhaal. We hebben dan ook gezegd dat met cijfers alles kan worden aangetoond. We hebben dus onze kritische bedenkingen bij de gegevens van de minister.

De heer Jo Vermeulen, voorzitter : Mijnheer Lauwers, ik kan u meedelen dat het ontwerp van decreet houdende de erkenning en subsidiëring van jeugdherbergen, jeugd-, kampeer- en vormingscentra, ondersteuningstructuren en de VZW Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme nog in december 2003 in deze commissie zal worden toegelicht.

Ik dank de sprekers voor hun bijdrage.

De verslaggever,

Herman LAUWERS

De voorzitter

Jo VERMEULEN